

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Курепін В.М.,

*старший викладач кафедри
методики професійного навчання*

*Миколаївського національного аграрного університету
м. Миколаїв, Україна*

Забезпечення довгострокової конкурентної переваги перед іншими учасниками ринку підприємству можуть забезпечити інновації в різних сферах його діяльності, у тому числі і техногенної та пожежної безпеки. Адже тільки вони сприяють покращенню власної репутації підприємства, як надійного партнера з належними, безпечними умовами праці для всіх учасників технологічного процесу виробництва. При цьому поняття інновації в сучасних економічних умовах роботи підприємства повинно розглядатися під новим кутом зору, як і будь які процеси чи зміни що приводять до активності і динаміки розвитку і несуть в собі суттєві як позитивні фактори розвитку так і загрози та небезпеки.

В сучасному розвитку економіки інноваційна безпека та її забезпечення розглядається як невід'ємна частина системи безпеки підприємства. Інновації являють собою фундамент загальної безпеки, забезпечення якої для підприємства є однією із змістовних умов розвитку та стабільності, неврахування якої призводить до послаблення та нестабільності суб'єкта господарювання [1]. Тому, розуміння необхідності формування та забезпечення інноваційної безпеки є запорукою ефективного і успішного управління підприємством, а також створення високого та необхідного для подальшого функціонування потенціалу розвитку за рахунок створення власних інтелектуальних і технологічних ресурсів у сфері охорони праці, техногенної та пожежної безпеки.

Підприємства, на яких приділяється значна увага персоналу, створенню необхідних і комфортних умов для роботи, є надійними партнерами у взаємовідносинах, а використання етичних підходів до суспільства в цілому і до своїх співробітників, зокрема, створення сприятливої атмосфери в колективі, є критерієм високого рівня інноваційного менеджменту [2]. Компанії, у яких інновації здійснюються відповідно до вимог міжнародних стандартів мають конкурентну перевагу, яка полягає у високій мотивації персоналу, що у свою чергу дозволяє ефективніше застосовувати сучасні системи менеджменту для досягнення намічених цілей, забезпечуючи при цьому постійну рентабельність. І навпаки, співробітництво з компаніями, які не виконують ці вимоги, вважається неетичним і пов'язаним з додатковими ризиками.

Процес формування механізму безпеки на підприємстві є досить трудомістким і багатоаспектним, адже вміщує в собі: попередній аналіз небезпек (виявлення компонентів, які є вірогідними джерелами безконтрольних ризиків); аналіз наслідків та розрахунок вірогідних відмов, подій (побудова моделі системи, яка враховує можливі відмови всіх елементів, що становлять систему, їх взаємозв'язок і взаємозалежність) [3]. Практика свідчить, поодинокі заходи з охорони праці на

підприємстві не дають необхідного ефекту у забезпеченні дотримання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці, створення на робочих місцях в кожному структурному підрозділі належних здорових та небезпечних умов праці. Для цього потрібний системний інноваційний підхід, за якого заходи з охорони праці будуть застосовуватися виважено, взаємопов'язано, комплексно.

Відсутність ефективного механізму управління безпекою на підприємстві зумовлює виявлення основних проблем управління інноваційним потенціалом підприємства з питань безпеки, таких як:

- брак фінансових коштів, що характеризується пошуком джерел фінансування і раціональним використанням наявних перспективних напрямів інноваційної діяльності;

- застаріли методики комплексної оцінки небезпек та використання інноваційного потенціалу підприємства щодо мінімізації негативних наслідків прояву небезпек [4];

- необхідність технологічного та постійного переоснащення виробництва сучасним обладнанням;

- використання сучасних технічних систем безпеки та засобів захисту, новітньої пожежної техніки та обладнання від провідних вітчизняних і зарубіжних виробників у сфері протипожежної та техногенної безпеки, а також системи автоматизованого контролю стану безпеки об'єктів і оповіщення при виникненні надзвичайних ситуацій [5];

- недосконалість мотивації персоналу та неврахування підвищеної значущості окремих фахівців [2,5];

- неефективна робота працезахоронного менеджменту [3,5].

Для забезпечення сталого розвитку інноваційного потенціалу підприємства необхідним є застосування ефективної системи управління на принципах системного підходу, яка забезпечить формування і реалізацію найприйнятнішого варіанту розвитку, що забезпечить найкращі кінцеві результати [6]. Така система повинна враховувати вплив зміни навколишнього середовища підприємства та використання превентивних різноманітних методів управління.

Комплексне управління охороною праці з боку роботодавця та працівників здатне забезпечити підвищення ефективності у цій сфері [3]. З цією метою на підприємстві, з урахуванням його особливостей, розробляється система управління охороною праці.

Стратегічною метою у даному контексті виступає побудова дієвої системи управління інноваційною діяльністю щодо безпеки підприємства, що за рахунок кваліфікованого працезахоронного менеджменту втілюється у життя, забезпечуючи належний результат інноваційного розвитку суб'єкта ринку. Метою інновацій комплексного управління охороною праці підприємства є підвищення його здатності швидко реагувати на зміни щодо безпеки виробництва та зростання максимального задоволення працюючих умовами праці на робочих місцях та підприємству в цілому.

Висновки. Отже, інноваційна складова виступає однією з важливих підсистем безпеки підприємства, що істотною мірою впливає на формування іміджу суб'єкта господарювання та його потенціалу. Створення ефективного механізму управління інноваційним потенціалом на підприємстві дає змогу приймати обґрунтовані рішення

у сфері управління безпекою, знижувати ризик виникнення нестандартних ситуацій пов'язаних з техногенною та пожежною безпекою.

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М. Управління кадровою безпекою аграрних підприємств : дис. ... канд. економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Економічні науки / наук. керівник В. М. Нагаєв. Харків, 2020. 180 с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9034>
2. Зінгаєва Н. Є. Ефективність системи управління персоналом у ТОВ «Золотий колос» Вітовського району / Н. Є. Зінгаєва // Економічна політика та адміністрування у сфері регіонального розвитку України : матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції, 19-22 листопада 2019 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 28-31. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6542>.
3. Охорона праці в галузі та цивільний захист [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. М. Курепін, К. М. Горбунова, [та ін.]. Миколаїв : МНАУ, 2020. 266 с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8596>
4. Іваненко В. С. Комплексна безпека підприємств агропромислового комплексу, як складова система управління // Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні : матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, м. Львів, 19 лютого 2021р. Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2021. С. 295 – 297. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8880>.
5. Шобаніна О. В. Бенчмаркінг – як інструмент управління процесом адаптації аграрних підприємств до умов світового продовольчого ринку / О. В. Шобаніна, Н. І. Галунець // Економіка АПК. – 2014. - № 6. – С.38-44. URL:<http://hdl.handle.net/123456789/952>.
6. Курепін В. М., Курепін Д. В. Державне управління у сфері цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в умовах реформування місцевого самоврядування та децентралізації влади. Modern Economics. 2020. № 19(2020). С. 94-100. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-16). URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.